

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca, végén a (Máriaffy-ház) háta s ísp szel-
lemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hónap 1 frt 50 kr. v. 5 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttérli cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az összeférhetetlenség.

Politikai életünknek ama legujabb
cause celebre-ében, a melyet az incom-
patibilitás gyűjtő-neve alá foglalt a
publicistika, legérdekesebbnek azt a
mozzanatot tekintem, hogy Szilágyi
Dezso a képviselőház elnöke egy hozzá
intézett, olvashatatlan aláírású levél be-
jelentése rendén és egy képviselő kér-
désére hivatalosan constatált, hogy
ily természetű bejelentést a házon ki-
vül álló személy is tehet.

Érdekesnek pedig azért tartom ezt
a mozzanatot, mert épen a kérdéses
eset megtörténetkor kezembe akadt
egy régi hirlap 1875. évi példánya, a
melyben a képviselőházon kívül álló
polgárok tömeges összeférhetetlenségi
bejelentéseiről tétetik említés.

Ime az akkori és mostani kor
szelleme között létező különbség nagy
foka. Pedig akkor még új volt a tör-
vényhozásnak az incompatibilitás kér-
désében létesült alkotása. Am friss volt
a közérdeklődés szelleme is és élénken
pezsgett a polgárok lelkében a közjo-
gosultságok és közkötelességek tudata,
eleven volt az erkölcsi érték érzé-
kenysége.

A 15 éves depravatio korszaka
alatt azonban sikerült ezt a hatalom
érdekeire kellemetlen érdeklődést elbá-
gyasztani, sikerült a közjogosultságok
és kötelességek tudatát elsorvasztani,
az erkölcsi érzék eleveenségét eltom-
pítani.

A jogállamnak hatalmasabb bizto-
sítéka, a törvény uralmának szilárdabb
alapja s a visszaéléseknek hatékonyabb
orvosszere nem képzelhető annál, a
mit az állampolgároknak a közügyek
iránt tanúsított éber érdeklődése nyújt.

Ki meri azonban azt állítani, hogy
ennek a biztosítéknak hatalmát nem
deválta nálunk az utilitarizmus sivár
szelleme, hogy azt az alapot nem tá-
madta meg a jogérzék elsorvadásának
szomorú procesusa, hogy azt az orvos-
szert nem semlegesítette a mindenbe
beavatkozó kormányhatalom zsarnoki
omnipotenciája?

Nós a ki ezt merné állítani, azt
csattanósan czáfolja meg az a körül-
mény, hogy több mint 20 évvel egy
törvény életbeléptetése után és akkor,
mikor mind szélesebb rétegekben válik
meggyőződésé a törvény alkalmazásá-
nak szükségessége, az egész politikai
világ bizonyos foku ámulatára kell con-
statálni a polgárok egy ama törvény
által biztosított, de az idők folytán

csendes elővülésnek, észrevehetetlen el-
kallódásnak indult joga létezését. És
constatálni kell ezt abból az alkalom-
ból, hogy a joga létezésének tudatára
jött polgár józan óvatossága az olvas-
hatatlan aláírás kényelmes tolgájának
bő redőibe bujtatja az ő jogérzetének
megnyilatkozását.

Nem jellemző-e ez arra a közszel-
lemre, a melyet a magát liberálisnak
hirdető rendszer megteremtett? Nem
nevezetes mértéke-e ez annak a súlye-
désnek, a melybe a politikai jogaira
való féltékenységeről és erkölcsi bátor-
ságaról egyaránt híres magyar népet
az uralkodó irány juttatta?

Mindenki okulhat ez esetből, látva,
hogy Verböczy István hazájában ma
már a képviselőház elnöki székéből
kell a polgárokat, az őket megillető jo-
gok tekintetében kioktatni. Mindenki
elszomorodhatik azon, látva, hogy a
vértanúság legtöbb példája által meg-
szentelt Magyarország földjén a polgár
arra, hogy egy törvényben gyökerező
jogát gyakorolja s egyben egy vissza-
ülés esetét felderítse, — az olvashat-
lan aláírás zárt sisakját látja szüksé-
gesnek fejére csatolni.

De ugyan ki fogna ezen csodál-
kozni, ha végig nézi azt a frivol játé-
kot, melyet a Bánffy-kormány az u.n.
összeférhetetlenség esetében látott jó-
nak inscenizálni?

A dolog historikuma ott kezdő-
dik, hogy Magyarország parlamentjé-
ben a lefolyt választások alatt eddig
nem tapasztalt arányokban foglalt he-
lyet a pénzvilági képviselő. Ez a tény
gyanuval és bizalmatlansággal töltötte
el azokat, a kik a törvényhozás füg-
getlenségére nézve veszélyt látnak ab-
ban, ha az üzlet és politika szálai egy
éredkkör hálójává szövődnek össze. És
ez a gyau és bizalmatlanság felszínre
vetette az ország egy szentesített tör-
vénye alkalmazásának kérdését.

Am mit tett a kormány ezzel a
kérdéssel szemben?

Először megindított egy rettenet-
es publicistikai apparatust a törvény
végrehajtását követelő actio erkölcsi
jelentőségének compromittálására, szük-
ségségének kétségbe vonására, jogos-
ságának devalvációjára.

E nagy apparatus erő kifejtésének
ép oly komikus, mint visszataszító mun-
kájában nem az volt a legcomikusabb,
hogy a democrata elvek privilegizált
szószólói az aristocraticus főrendház
felfogásába kapaszkodtak a liberális

szabad gazdálkodás rendszerének iga-
zolására. Es nem az volt a legvissza-
tasztóbb, hogy Beksich Gusztáv ur, a
Deák-tradítók hű öre és letéteményese
követ dobott a Lónyai Menyhért gróf
sírkövére. De a legjellemzőbb az volt,
hogy a nagy publicistikai apparatus
actiójának kiegészítésére szükségesnek
mutatkozott a Bánffy báró szelid
nyomásozó módszerének alkalmazá-
sása.

Nós Bánffy Dezső báró ezen a té-
ren is hű maradt önmagához.

Megsufolásával annak az elvnek,
hogy míg egy per bírói eldöntésre vár,
abban irányadó véleményt mondani,
azzal a bírói eldöntésnek praedjudiciái,
azt anticipálni nem szabad, saját fo-
galmazásu kommunikékben hirdette az
eldöntésre váró kérdésben elfoglalt ál-
láspontját.

Kijelentette, hogy az összeférhet-
lenségi törvény eddig sem volt végre-
hajta, tehát tőle se kívánják, hogy
annak végrehajtását elősegítse.

És hogy teljes legyen a legdur-
vább comicum minden jó érzést arczul
csapó cynismusa, proclamálta az adott
esetben épen alkalmazásra váró tör-
vény — revisióját.

Ime a korlátolt autoerata önké-
nyének hányaveti pöffeszkedése!

Ha feszélyezni kezd a létező tör-
vény végrehajtásának kérdése, hát
egyszerűen meghuzzuk a lélekharangot
az illető törvény felett, szépen sirá-
lomházba tesszük azt. Valóban nem
mindennapi megnyilatkozása ez a lel-
kiismeretlenséggel párosult érzékhiány
esetének.

Egyelőre azonban Bánffy ur biztosí-
totta magának azzal a győzelmet. A győ-
zelmet a törvény, a politikai moralitás
és a törvényhozói függetlenség nagy
elvé felett. Az autocrata akarát, meg-
erősítve Apáthi Péter ur jogi felfoga-
sának emelkedettségével, Rudnyánszki
Béla ur morális érzékének súlyával és
egy magyarul sem tudó horvát delegat-
us öntudatos szavazatával, érvényre
emelkedett az összeférhetlenségi bizott-
ságban, melynek határozata nem talált
incompatibilitást Tolnai, Benke, Neuman
és Sámuel Lázár, a magyar financier-
liberalismus e négy áldozó papja ese-
tében.

Hinni akarjuk azonban, hogy ez
a győzelem Pyrhos győzelme lesz. Az
ellenzéknek nem lehet egyszerűen tu-
domásul vennie a kérdés illető meg-
oldását, hanem igazsága egész erejével

és ha szükséges, elkeseredése végerő-
feszítésével tovább kell harcolnia a
politikai moral és a törvényhozói füg-
getlenség veszélyben forgó érdekeiért.

V. A.

Politikai hir.

Kvóta a vármegyékben. Az ország vár-
megyei most folyó tavaszi közgyűlésükön
foglalkoznak a kvóta-kérdéssel s így remél-
hetően még több felirat ékezik a képviselő
házhoz az ország terheinek felemelése ellen.
Hunyadvármegye keddi közgyűlésén tárgyalta
a hevesi átiratot, a mely fölött az állandó
választmány napirendre akart térni. Lázár
Árpád országgyűlési képviselő nagyhatású
beszéddel ajánlotta a kvóta emelése ellen
való tiltakozást s erre nézve felirati javas-
latot terjesztett elő. A berendelt kormány-
párti többség azonban leszavazta a hazafias
szellemű javaslatot s kimondta, hogy a kor-
mányhoz intéznen feliratot.

Alsó-Fehérmegye szintén keddi köz-
gyűlésén határozott a hevesi átirat követ-
keztében a kvóta emelését illetőleg. Azt ha-
tározták, hogy az országgyűléshez feliratot
küldenek, a melyben kifejtik a törvényhozás
bölcssége iránt való bizalmukat s az igazsá-
gos arány figyelembe vételére kérik föl.

Merénylet a sajtó szabadság ellen.

Budapestről értesítenek, hogy a kor-
mány minden ellenkező híresztelése dacára
még Husvét előtt tárgyalatni akarja az új
bűnvádi eljárásról szóló javaslatot, melynek
tudvalevőleg a 35-ik cikkelye a sajtó sza-
badság elleni merényletet tartalmazza.

Az igazságügyi bizottság tudvalevőleg
április 5-én kezd meg a famozus javaslat
tárgyalását és három ülésében végezni is ki-
ván azzal. E végzést csak azért nem követi
nyomon a képviselőházi kivégzés, mert 10-én
vagy legkésőbb 12-én megkezdődik a husvét
szünet, addig pedig nem lehet letárgyalni a
javaslatot, melyhez különben a kormánypárt-
ról csak igen kevesen fognak hozzászólni,
mert — hallgatni arany.

A kormánypárton többen vannak, a kik
elítelik az Erdély-Bánffy javaslatot, csak hogy
ezek szépen meghunyászkodva tartózkodni
fognak a szavazástól, mely április hónap vé-
gére lesz, miután a husvét szünetek után rö-
gön napirendre tűzik a sajtó elnémitásáról
szóló javaslatot.

Hogy törvény is lesz belőle, alig két-
séges, miután senki sincs, a ki a komoly el-
lentállást megkísértené.

Az ellenzéki pártok felveszik a küzdel-
met a javaslat ellen.

A szocialisták is készülnek nagyobb
akcióra.

Mint Bpestről értesülünk, a szocialál-
demokrata párt, mely mult vasárnap negygy-
lést tartott a sajtószabadság fenntartása ér-
dekében, nem fog ennél megállapodni, hanem
nagy szabásu mozgalmat indít meg sajtószab-
adság mellett a fővárosban. A város min-
den részén nagy szabásu népgyűléseket csor-
bitása s különösen az új törvényjavaslat sé-
relmes két szakasza ellen fog tiltakozni.

Majd végez velők a mai kormány rend-
szerének fenntartója: a rendőrség.

Statisztika a hadseregről.

Egyik katonai folyóirat ép oly érdekes,
mint tanulságos statisztikát közöl a hadse-
regről.

A katonai újság egyik munkatársa. ki-
nek kétségkívül igen sok elveszteni való ideje
lehetett, áttanulmányozta a katonai hivatalos
néptönyv, petit betűk kolyomott 1376 olda-
lát és a következő statisztikát állította össze.
A közös hadseregnek tisztikarában jelenleg
15880 tényleges állományu tisztje van, kik
közül 3534 nemes és 12346 polgári szármá-
zásu, tehát a polgári származásuak száma
négyeszeresen meghaladja a kék-vérűek szá-
mát. A nemesek között van: 37 herceg, 2
örgróf, 257 gróf, 305 báró és 722 lovag,
647 prédikytomos nemes és 1874 köznemes
«von». A közös hadügyminiszterium hivata-
los kimutatása a hadseregnél előfordult öngy-
ilkosságokról és az egészségi viszonyokról
most jelent meg. A kimutatásból kitűnik,
hogy a mult év december hónapjában ma-
gában 28 öngyilkosság történt, véletlen
szerencsétlenség következtében öt ember
halt meg.

Egy hónap leforgása alatt tehát 33 em-
ber mult ki természetes halállal. A megbete-
gedések száma decemberben 17748 volt,
ezek közül 73 ember meg is halt. A megbete-
gedések között legnagyobb számmal voltak
a testi sértések, összesen 1747, azután mell-
és tüdőbeteg 1310, bujakóros 1120, gyomor-
bajos 1097.

A kimutatás azután az egyes helyőrsé-
gek egészségi viszonyait tünteti fel. A na-
gyobb helyőrségekben (hadtestszékhelyek) a
megbetegedések 1/10-ai a helyőrség létszámához
arányitva a következők: Zára 104, Lemberg
88, Zágráb 83, Grác 79, Bécs 69, Temesvár
69, Nagyszében 67, Prága 66, Budapest 62,
Pozsony 59, Przemysl 58, Szerajevó 53, Krakko
48, Josefstadt 36, Innsbruck 35, Kassa 33. A
megbetegedések után ötödik tehát Zára a leg-
egészségtelenebb, Kassa pedig a legégszsé-
sebb helyőrség. Budapest a hetedik, To-
mesvár a hatodik, Nagy-Szeben a hetedik,
Pozsony pedig a tizedik helyen áll a sorban.

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1897. április 1.

Édes anyám.

— Pósa Lajos legujabb költeményei. —

Kevés igazi költő van, ki a gyerek if-
juságot úgy szeretné, mint Pósa Lajos. Isten
megdotta őt fényes költői tehetséggel, ra-
gyogó szellemmel s ő a tehetséget egészen a
kicsinyeknek szentelte. — Leszállott hozzájuk,
megtanulta, hogyan kell az ő hangjukon be-
szélni s irta-irta azokat a szép gyermek ver-
seket, melyeknek nyelve olyan egyszerű, olyan
közvetlen, hogy önkéntelenül megragadja az
ember szívét. Szereti is az ifjúságot, mert el-
nevezte őt kedves Pósa bácsijának.

A ki a gyermekeket annyira szereti, an-
nak az édes anyját is nagyon kell szeretnie.
A ki olyan közel tudott férközni az ifju szí-
vekhez, az nem feledhette el az időt, mikor
ringó bölcsőben feküdt s mindig egy jó an-
gyal örködött fölötte, ki altatgatta szóval, al-
tatgatta dallal s kit mikor felébredt, mindig
maga előtt látott: az édes anyát. S Pósa La-
jos nem is feledte el, mélyen a szívbe zárta
annak a képét, kinél jobban senki sem tudja
ő szeretni s most mikor már sok év nehe-
zedik az ő vállaira is, férfiora delén egy
kötet adott ki, melynek czimlapján arany
kalászal körülvéve ez az egyszerű kis czim
áll: É d e s a n y á m.

Mi lehet benne? Fölnyitjuk s szemünk

egy jóságos asszony tekintetével találkozik:
ez a költő anyja. S ezután sok-sok vers az
édes anyáról, az édes anyához. Az ünnepelt
költő nem feledkezett meg arról, kinek sze-
rete a bölcsőtől férfi koráig örködött fe-
lette.

Mert Pósa most csakugyan ünnepelt
költő. Neve országzerte ismeretes. Az ő gyer-
mekverseit tanulják mindenütt; az ő nevét
minden gyerek tudja: szereti is, bár soha-
sem látta, szereti mert azok a versek, a me-
lyeket az ő könyveiből tanul, azt sugják: jó,
nagyon jó embernek kell lennie a ki írta. —
Az ő lapja igazi öröme, boldogsága a gyer-
mekeknek, csodálkozhatunk-e tehát, ha or-
szágzerte Pósa bácsi a neve?

De jól tudjuk, hogy ma már ő a leg-
jobb népdalköltőnk is; hazafias versei is meg-
megcsendülnek néha a lapokban, egész társa-
ság veszi őt körül a főváros író és művész
világából, mert mindenki szereti őt egyenes,
őszinte lelkéért, jó szívéért.

De ez a szeretet nem elégíti ki az ő lel-
két. A nagy város zaja néha unottá válik rá
nézve, mert nem az a nap süt ott s az ég
bolyja sem olyan kék, mint otthon; szívhez
szólóbb, édeesebb nyelv zeng az eke szarva mel-
lett; didergő ott az ő lelke és haza száll me-
gedni, szép virágos napkeletre; visszavágyik
sokszor szülőföldjére, oda, hol játszi kedvvel,
friss erőben kanyarog tova, mosolygó, kies
 völgyön keresztül a kis Balog, visszavágyik a
szülői házhoz, az édes otthonhoz, a szerető jó
anyához.

Milyen boldog a költő az ő körében,

Az a faluvégi fehér kis ház drágább neki,
mint a legszebb palota, mert ott lakik az ő
édes anyja. Ott pihen meg az ő lelke, ott van
az igazi poésis számára. Olyan édes neki szü-
lőföldjén egymagában ögyelegni erdőn, me-
zőn, ugaron.

Ősszejár minden bokrot, vadvirágot szag-
gat meredek part oldalban, hova távolról in-
teget a falu tornya s oda csillog a Balog
kanyargó vize. Fölkeresi mindennap a szőlő
csikóst a kerek erdőn, s ez a szűles pásztor
ember az ő édes apja. Elbeszélget vele pipá-
szó mellett, órák hosszat a régi szép időről;
vasárnap a pap helyett prédikál a templom-
ban, elmegy estéknél a fonóba, a hol szíves
„Fogadj Isten“-nel várják; majd haza megy,
hol édes anyja várja őt, elmesélget neki sok
szép történetet. Ime, ez az ő világa, ez az ő
boldogsága. Itt éled fel az ő kedve, itt pen-
diti meg néha-néha lantját.

És Pósa Lajos nem válogat sokat, meg-
énekel az ő egyszerű népies hangján min-
dent, úgy mint gyermekverseiben. A kedves
szülőföldet a mosolygó kies völgyben ép úgy
megénekeli, ő mint az első csizmát, melyet
anyja hozott neki a miskolci vásárról. Az
édes otthonból való fájdalmas megváltást ép
úgy, mint a karácsonyi mákos-diós kalács-
tűstét, a házi ecizát, fecsékét, golyát, Csáké
tehenet, Bodri kutyát, a felhőket, vagy a kert-
ben nyíló orgonavirágot.

Megszólal a déli harangzó, hívogató
a toronyból, a költő megénekli, mint ballag
édes anyja a kertbe, leszakaszt egy fodor-
mentát, beteszi az imádságos könyvébe, úgy

megy a templomba, hogy fiáért imádkozzék;
majd anyja betegségéről emlékezik meg, mi-
kor kétségbe esve félt, hogy elragadja tőle a
halál, s kéri az Istent, hogy adja vissza sze-
meinek tiszta ragyogását és sápadt arcának
vidám mosolygását.

Majd visszatér a városba barátai közé,
de azért gondolatai vissza-vissza szállnak is-
mét az édes anyához, a szülői házhoz s el-
mondja, hogy mindig bánja, a mért elhagyta
kis faluját a csendes völgy ölében, boldogabb
volna egy alacsony kis kunyhóban, szíveseb-
ben őrizne nyáját az erdő szélén furulyázva.
S ha a fővárosban a hársfák alatt ráborul
az alkony, ismét szülőföldjére gondol. A há-
sak alatt méla csend van körülötte... a
csenden keresztül távol szülőföldje kis ha-
rangja csendül, édes ezüst hangja szép ál-
mokba rengeti — az akácc alatt ül édes
anyja mellett...

Ime a Pósa Lajos egyszerű, igaz költé-
szete; ime az „É d e s a n y á m“

S milyen egyszerű, milyen töbgyöke-
res magyar nyelven énekl meg mindezt Pósa.
Ott született ő a nép között, ott ringatták
bölcsőjét, ott tölt le gyermekkorát s ott ta-
nulta ő el ezt a hamisítatlan magyar nyel-
vet, a melyet annyira csodálunk nála. Eljött
a nagyváros zajába, de nyelve semmit sem
vesztett népies zamataiból: tiszta, üde és
érintetlen maradt.

A milyen egyszerű az ő nyelve, olyan
egyszerű a gondolkodásmódja is. S e két tu-
lajdon teszi oly kedvelté költeményeit. Örö-
mel olvassuk, mert érezzük, hogy igazán nem-

zeti, mert érezzük benne a saját vértünk lük-
tetését. Nincs ebben hamis hang, nincs ebben
világítájdalom, nincs ebben sentimentalismus,
semmi idegen, a mit a külföldi poetáktól
majmolt el a mai nemzedék s a mi egészen,
elbetegecsítette újabbkori költészetünket: ő
megmaradt magyarának. Eltanulta a népdal
költészt sajátjait, az ő kérizik minden
költeményéből. Az ő verseit örömmel olvassa
a nép is, mert Pósa a nép szája ize szerint,
az ő nyelvükön beszél.

Pósa pedig ma már csaknem egyedül
áll ezen a téren. Mert a mai költők csak a
külformákkal brilliroznak; ha akad is néha
gondolat, azt olyan formába öltöztetik, olyan
nyelven mondják el, hogy idegenkedik tőle,
szívünk, lelkünk. Pósa pedig a formában is
mester, verselése ellen a legszigorubb kri-
tikus sem tehetne kifogást.

Az ő népdalait önkéntelenül tanulta el
a nép; nem kérdezte, hol termelt, ki írta,
mert magyaros volt minden ízében. Ilyenek
az ő édes anyjáról írt költeményei is. Hang-
juk egyszerű, igaz, nyelvük magyaros: a nép
is örömmel fogja olvasni. Ez pedig legjobb
elismerés magyar költőre nézve. A ki úgy
tud beszélni, a ki úgy tud dalolni, hogy önké-
ntelenül, azonnal megragadja szívünket,
kinek minden verséből, minden sorából ki-
érezzük, ez a mi vértünk, ez a mi lelkünk:
ez megérdemli, hogy szeressük és büszkék
legyünk reá.

Barabás Ábel.

Egy uri nő öngyilkossága.

— Háromszoros öngyilkosság. —

A maga nemében páratlan öngyilkossági eset tartja igazoltságban Petrosény és Lupény város közönségét. Bármely modern rémregény legvéresebb fejezetének beillene a történet, mely egy szép, fiatal uri nő meg-rázó tragédiája s a napokban játszódott le Lupényben. Egy meggondolatlan muló, tilos gyönyörre okozta a tragédiát, egy gyenge perze lett gyilkossává az ideges szép asszonynak. . . . Csak egy rövid percre feledkezett meg magáról s a mikor a mardosó önvádhoz egy minősíthetetlen gonoszszájú lupényi iparos üldözése is hozzájárult, a mindig becsületes fiatal asszony életével váltotta meg ezt a pillanatot.

A széles körben mely részvétet és megdöbbenést keltett esetről — mely nem szükkülködik „érdekes” részletekben — a következőket jelenti tudósítónk:

A lupényi Viktoria-bánya hivatalnokai, Singer Jenő hosszabb ideig távol volt ott-honról a múlt hetekben, de nejének megírta, hogy a hét végén hazérkezik. A férj megérkezett, de akkor már késő volt, imádott asszonyának csak holttestét találta. A fiatal asszony öngyilkos lett, egy órával férje hazaérkezése előtt. Nem merne bevárni urát s hogy mily gyorsan ragaszkodott a halálhoz, az a páratlan módja az öngyilkosságnak mutatja: mellyel szabadulni igyekezett szívós életétől.

Délután fél hat órákor kellett férjének megérkeznie s a vizsgálat megállapította, hogy az asszony az öngyilkosságot négy óra után követte el. Talpig feketébe öltözött, magára zárta az ajtókat, meggyújtott két gyertyát és — imádkozott, mielőtt elvált volna az élettől. Ott találták nyitott imakönyvét az asztalon, mellette egy levél — a férjének. Rövid pár sor, bucsúzás, magyarázat nélkül . . .

Előbb elvézése után akarta kioltani életét, éles késsel mindkét csuklóján átvágta az ereket. Érejte azonban, hogy az hirtelen halált nem okoz, mellébe dőtte a kést szíve tájékán. Ez sem volt elég, nem talált jól a szívről. Erre fogta férje 9 mm-terese kaliberről flobort-puskáját, zsinagot kötött a ravaszra, a csövet halántékához illesztette sláblával el-sülttötte a foggyvert. A másik pillanatban kilehelte életét. Mikor Singer Jenő hazaérkezve feltörte a lakása ajtaját, neje összevergódott testtel, lábában fektet a padlón.

Az eset nagy izgalmat és általános részvétet keltett az egész vidéken. Singerék különben a legboldogabb család életét éltek, a mi annál feltűnőbb és rejtélyesebbé teszi a szép fiatal asszony öngyilkosságát. Temetése az egész vidék őszinte részvéte mellett ment vége másnap.

Kihívás a lámpák elé.

Jászai Mari, ki jelenleg Aradon vendégszerepel a színészeknek lámpák elé való kihívásáról a következő érekes dolgokat írja:

A közönség előtt talán nem lesz érdektelen, hogy miképpen vélekedik egy színész a kihívásokról. Meg ne reméljenek, asszony létemre nem akarom a párbajra való kihívásról mondani el véleményemet — ámbar az a meggyőződés, hogy ebben a kérdésben az asszonyok éreznek leghelyesebben — de én csak a mesteregembre vágó kihívásról, a színpadon való kitapsolással akarok egy két szót ejteni és megkérdeni az érkeklődőket, hogy nincs-e igazam?

Sokszor láthatja a színház-látogató kö-

zönség, mennyi izléstelen meg végbe e kihívásokat körül. Láthatja mindenki, hogy a jókedvű ifjúság mint csinál magának egy-egy jó tréfát, hogy egyik másik kedvencét „csak azért is” egygyel többször kitapsolja, mint a másikat. Mi színészek pedig, a kiket törvényünk kényszerít bármily tapásra megjelenni, ott hajtogatjuk magunkat, ha kellünk a nagy közönségnek, ha nem, ha juxból, ha komoly jutalomképp hívnak is bennünket a lámpák elé.

És hány-szor vagyunk kénytelenek látni, hajlongás közben, hogy a higgadtabb közönség mint fordul tüntetőleg a tapsolók felé, mintha/azt kérdeznék tőlük: mi lett már megint benneteket?

Továbbá igen kedves momentumai a kihívásoknak azok is, mikor éppen ott a függöny előtt kiáltanak a képnkbe egy másik nevet pl. egy olyan jöklégát, a ki már a fölönás elején, vagy közepén elvégezte szerepét, de a kit öltözőjéből kihivatni vagy elfelejtették, vagy fáradagsnak tartanak, hadd menjen a ki kéznél van, hogy meheszen a vas függöny.

Ilyen jelenetek után aztán, az ugy is fölízgatott színész pironkodva, nem egyszer fogcsikorgatva, kotródik az öltözőjébe — kerülve minden tekintetet, futva a guny elől.

A rendező intézkedik, a ki maga is színész, felhevült, izgatott és rendeleit találomra felültesen olyan gondolomformán osztja; a színész saját belátására és „lázására” semmi sincs bizva.

Hiában érzem én és könyörgök: „de, gyerekek, hiszen ma nem tapost, de fittyöt érdemlek: ne küldjétek a közönség elé, el-sült-yedek szégyenletemben!” Vagy hiába ajul-tam el, vagy haltam meg az előző jelenetben, az a kis buta paragrafus kényszerít, hogy a netán szerencsésen előidézett illúziót szétfuj-jam, a közönséget fölébresszem hangula-tából prófán hajlongással.

Haladjunk e tekintetben is a nagyobb, régibb színházak nyomában. Milyen szép az például a londoni színházakban, hogy ha a fölönás végén a taps igen tekintélyes: a függönyt fölhuazzák és az összes szereplők, kicsiny, nagy, mind ott áll színpad mélyében; nem defilíroznak el két függöny között, melyet egy díszítő lebegtet a hátuk mögött és nem rángatják egymást jobbra-balra, a szerint, a mint egyik-másik erre vagy arra óhajt el-tűnni, a mi néha igen-igen gyerekes osztoz-kodást idéz elő ott a közönség előtt.

Hígyje el a mi drága jó közönségünk, hogy ha a kihívás, ilyen formában, egy kis zsernokaságnak tetszik is — nekünk színészek-nek: kegyes, elismaró tapsaiért, — ha meg nem fogunk is rá jelenni — szívdnk mélyén forró halát fogunk érezni mindörökkön örök-ké! Oh mert ez a mi legédesebb táplálékunk!

Költözködés.

Kolozsvár, ápril. 1.

Az utca mindenfelé tele van czók mók-kal, az áprilisi nagy költözés már napokkal előbb előre vetette árnyékát. Már néhány nap óta döcögzen itt-ott a taliga, erőlködik

a hordár és apró csepebecsét czipel a szol-gáló. Ma aztán kitört a költözködési düh, il-letőleg a költözködési kényszer. Mert hiszen olyan ember nincsen széles e világon, a ki jó szántából költözködne.

De ha muszáj! Százféle körülmény ját-szik közre, és hozzá létre a muszáj. Vagy a háztulajdonos felcsapta a lakás árát, vagy a lakó rossznak találja a lakást és másfelé kell huzakodnia. Szóval nehéz is megmon-dani, hogy miféle körülmények okozzák, hogy minden esztendőben kétszer megmozdul az emberiség nagy része megszokott vaszkából.

Valami tudós azt mondotta elég böl-cesen, hogy a költözködést tulajdonképen az a körülmény idézi fel, hogy az emberek köz-zül a legtöbbnek nincsen háza. Ime Kolom-bus tojása.

Dehát legyen akármilyen indító ok, any-nyi bizony, a város nagy része ma az ut-czán dicséri az urat. A férfiak még csak va-lahogy megvannak. Ők ugy is a hivatalban töltik a napot s a költözködés „ürügye” alatt vendéglőkben jól ebédelve a rendesnél több bort fogyasztanak. Hanem az asszonyok. Raj-tok a teher. Ők ügyelnek minden szegre és mégis mikor: a régi lakásból az új lakásba érkeznek, ugyancsak van hámolni való törött állapot bőven.

Elinduláskor eltört a tükör és a szék-lába, utközben a divánkarja szakadt le és midőn az új lakásba huzakodtak, a kre-dencz tört össze.

Költözködés, félig leégés, azt tartja a magyar közmondás. És csakugyan nem sok hijsa, ha hozzávesszük a kárhoz a sok kiadást és, a mi ilyenkor felmerül. Fuvarbér, napzsám, takarítás, Egész, vagyon. Ehez jön a reparálás, mert hiszen a sok zuzódás ki és kell tataroztatni.

Teremtő isten, még a bűnét is meg-lehet bocsátani annak, a ki költözködni kény-telen és ország világ szemé előtt indícsere-tl kénytelen kitálatni háza belsejét.

De hát hiába. Meg kell lenni és nincs hatalom, a mi változtatson az állapotokon. És ti hájlektalanok vándoroltok tovább-tovább, döcögő strázfizekerek, taligás hordárok és gyalogjáró napszámok után, kikre és a mikre rabiztatok házatoknak minden ingóságát.

Minden döcögésre megrázkodtok, mert soha sem lehet tudni, nem következik e ba kedvencz butorotok összetörése, a melyet asztalos keze nem nyvezhet össze.

Tehát ma kinn vagyunk az utcán. És pedig pongyolában, mert hát csak pongyola az, mikor ingóságainkban nem épen a mulatós felét tesszük ki közszemlére. Jó szerencse, hogy a költözködésnek ez a legkönnyeb-ben elviselhető csapása, de akárhánynak ez is bántja a hiuságát. No de az nem baj. A mi csak a hiuságnak kellemetlen, azon nem ütözködik meg senki.

És ti erőlködő hordárok, ti költöztető napszámok, ti mégrakodott teherkocsik és huzakodó cselédek, vigyázzatok a szegény recsegő butorokra és kíméljétek a nyomoto-kat aggódo félelemmel kísérő gazdaszonyt, mert a férj uram az ma nem megy estig a háztájára, hanem egy rettenetesen ebédal vendéglőben az ismerősek, vidám, gondtalan társaságában.

— Fergus, ő valóban csinos kis leányka és én magáért nagyon fogok rá ügyelni, mondá Fergusnak az ő nevelésnek komoly-ságával. Ő oly fiatal — folytatá — oh, oly fiatal! — hogy még nagyon keveset tudhat; de én megtanítom olvasni és írni és harisnya tartókat kötni. És ugy-e Fergus, maga viselni fogja azokat, midőn hosszú harisnyákat hord? — És ő kötni fog magának egy párt.

— Az nagyon szép lesz tőled és én örö-mel fogom azokat elfogadni, válaszolá Fer-gus komolyan.

Fergus Lewiséval az ajtó közében állott és vissza nézett a két boldog gyermekre, a mint fejüket egy képekönny felébe hajtva a barna és az aranyos fürtök összevegyültek, — és e kedves látványon örülve, mosolygott.

— Clanroyd ur, én azt gondolom, hogy ön teljesen meg lehet nyugodva. Ő boldog-nak fogja magát itten érezni, — mondá Lewisé.

Fergus megrettent a szavaira.

— Én, én azt reményelem, válaszolá ko-molyan. Az ő boldogsága lesz a feladatam, és most ő az első gondunk.

Anyi páthos volt a hangjában, és olyan szomorú kifejezés a szemeiben, hogy Lewisé, a ki csak anyit tudott, hogy a kis Tiszbe a Clanroyd fogadott leányának a gyermeke volt, megdöbbsent és meg volt lepelve. Fergus nagyon szerethette a gyermek anyját, gon-golá, ha az ő korában így tud beszélni, és minden nagyobb boldogságot úgy tekint, mint a mi reá nézve berégződött.

V.

Tiszbe egy vidám dalt dalolva jött ke-resztül a csarnokon, és ment be abba a szo-bába, mely egykor gyermekszoba volt, és most az ő privát szentélye és a paplak leg-

A pezsgős „ltthon” estély.

— A hol a „Domino” dominált. —

Tegnap volt az erdélyrészi írók és mű-vészek körének utolsó estélye a Központi Szál-loda emeleti termében. Az estélyen szép számú közönség volt; jó hangulat uralkodott min-denütt s az estély vi g p e z s g ö z é s k ö-zött folyt le. Így bucsúztatták el a kolozs-vári hírlapírók az „ltthon” estély közön-ségét.

A hangverseny műsorának első pontja S e n g e r Gusztávnak, a honvéd-zenekar tag-jának cello-szólója volt. Senger Servaisnak „Souvenir de Spaa” cz. cello-concertjét adta elő vonás kíséret mellett, annyi szépséggel, hogy a hallgatóságot egészen leköttette. M e z e i Mihály a Nemzeti Színház tenoristája, Schu-bert dalokat adott elő sok érzéssel. Majd a honvéd zenekar hat tagja, P i l n a c e k J á-nos, B r e s i n a Lipót, K o u b a Pál, T a k á c s Mihály, S e n g e r Gusztáv és T e j t e k János játszott el egy francia quintettet, Gillett Ernőnek „Dörgettyű” című bájos mű-vét B o r s a y Samu karnagy vezetése alatt nagy hatással.

A hangverseny leghatásosabb pontja azon-ban mégis a „P e z s g ö” volt, mely az egész hallgatóságot felvilágyozta és jó hangulatba hozta. Nehogy olvasónk sokáig tévedésben legyenek, sietünk kijelenteni, hogy „A pezsgő” ez alkalommal nem a Murray Károly vigjá-teká volt, nem is valami monolog, vagy dia-log, vagy isten tudja miféle „log”, hanem valóságos jó magyar pezsgő, mely bőven folyt az asztaloknál.

Bort, sőt nem ivott senki. Ilyesmi nem történt meg a tegnap: itt valósággal a „D o m i n o” — d o m i n á l t, mert így hív-ják azt a pezsgőt, a mi a tegnapi műsor legérdekesebb pontját képezte s mely alka-lommal mindenki meggyőződhetett, hogy a B r a u n budapesti pezsgőgyáros „D o m i n o” pezsgője a legjobb, legkellemesebb pezsgő s előnyösen versenyez minden magyar pezsgő gyártmányával.

A hangverseny után táncz következett, mely „pezsgő” jó kedvvel folyt az éjféli órá-kig s így az est méltó befejezése volt az idei „ltthon” estélyeknek, melyeknek fő-és nem fő rendező most nyugodtan pihenhetik ki rendezői fáradaimaikat, hogy erőt gyűj-tsenek a jövőre. (A.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 1.

— Kossuth Lajos temetése. Ma van Kossuth Lajos temetésének évfor-duló napja. Április első napján. Az ég kora reggel borus volt, majd per-me-tezni kezdett, reggel 8 óra tájt azon-ban egy-két óra negyedig tartó nap-sugár váltotta fel az esőzést. Ilyen volt az időjárás Kolozsvárt, 1894. ápril 1-én tartott temetési napon is. E napon te-metett az egész nemzet. Temette apos-tolát a szabadságnak, megváltóját a magyar nemzetnek. Temette azt afér-fiut, a ki a magyarnak mindazt meg-adta, a mivel hajdani nagyságát, ha-talmát, önállóságot és függetlenségét visszavivhassa. Önmaga ezekkel szem-

ben még hazáját is elveszítette s sze-gényen, számkivetésben halt meg. Egy-ben volt gazdag Kossuth Lajos: abban a szeretetben, a melylyel a nemzet hű fiairánta mindig viseltettek. Ezt a szeretetet most a fájó és kegyeletes emlékezet váltotta fel s minden honfi legszebben, legigazabban, legkegyelete-sebben úgy ünnepli meg a haza nagy halottjának emlékét, ha e napon is, a temetés évforduló napján, lelkében fo-gadást tesz, hogy tántoríthatatlanul kö-vetni fogja azt az irányt, a melyet Kossuth Lajos a nemzet fiainak a haza javára irányuló munkálkodásra nézve kijelölt. Ma, a temetés napján milliók óhajátásat tolmácsolva mondjuk, hogy áldott legyen a nagy halott emléke-zete és éljen és uralkodjék hazánk tő-lött mindenha az ő szelleme!

— A kolozsváriak küldöttsége Pozsony-ban. Kolozsvárról a pozsonyi koronázó emlék-szobor leleplezésének ünnepségére a Ferencz-József Tudomány-Egyetem részéről maga a Rector Magnificus dr. Farkas Lajos, minisz-teri tanácsos s a magyar tudományos Aka-démia tagja fogja vezetni a küldöttséget, — melynek tagjai közt lesz dr. Pisztóry Mór is.

— Az öt szerencsétlen árva javára Szacsavay Sándor 5 forintot, Clauzer Adolf 1 frtot, Keresztész József 50 kr és N. N. 50 krt adományoztak.

— A Tisza-Korbuly-ügy. Gróf Tisza István és Korbuly József segédei a teg-napi nap folyamán ismételtelen találkoztak, de mindaddig megállapodásra még nem jutottak, mert Tisza István gróf segédei kardpárbajhoz ragaszkodnak, ezt pedig Korbuly segédei nem akarják elfogadni, mert Korbuly karja átván vágya és így Tisza István veleszemből nagy előnyben van. Az ügyben valószínűleg fog-yer-bírósgát fog dönteni. A párbaj vagy még ma, vagy holnap fog végbemenni, mivel Tisza Istvánnak holnap előadáshatárol dolga van Bécsben.

— Benke Gyula lemondása. Biztos for-rásból vett értesítés szerin Benke Gyula, a képviselősárhelyi kerület országos képviselője, a kinek összeferhetetlenségi ügyét tegnap tár-gyalta és intézte el kedvező módon az össze-ferhetlenség bizottság — lemond mandátu-máról. A képviselőségért azzal fogja magát kárpótolni, hogy az osztrák-sorsjáték rész-vénytársaságnak igazgatója lesz.

— A reformátusok konventje. A reformátusok egyetemes konventje tegnap délelőtt tíz órákor kezdődött a Lónyay-utcai gimnázium dísztermében. Ott voltak: Bánffy Dező br. miniszterelnök, Szilgyi Dező képviselelőházi elnök, Tisza Kálmán, Darányi Ig-nác br. miniszter, Szász Domokos, Szász Károly, Kiss Albert püspökök, több országgyűlési képvise-lő és más előkelőség. A konventet Kun Bertalan püspöknek, a konvent egyházi el-nökének imája előzte meg. Tisza Kálmán, a világi elnök bejelenté Vályi János tiszántúli főgondnok halálát, mire a konvent jegyzőkönyve-ben fejezte ki a vesztéségen való fájdalomát. Kun Bertalan püspököt születésének nyolcz-vanadik évfordulóján jegyzőkönyvileg üdvöz-lik. A konvent aztán áttért a napirendre. Kenesey Béla jegyző bemutatja a közalpi végrehajtó-bizottság jelentését. Fejes István főpánszólja, hogy a konvent határozatainak végrehajtása sokszor fűnnakad, mert a végrehajtó-bizottság nagyon meg van terhelve munkával, György Eudre egy központi iroda szervezést ajánlja. Tisza Kálmán elnök kéri a főszólalókat, hogy egy ily iroda szervezése céljából dolgozzanak ki formaszertí javasla-tot. Dégenfeld József gróf azt kifogásolja,

és több ilyenféle természetű ostoba megjegyzéseket tett.

— És te mit mondtál?

— Azt mondtam neki, hogy már töb-ben tettek hasonló természetű nyilatkozato-kat, — válaszolá Tiszbe és barna azmei szik-ráztak a hamisságtól és pajzánágtól; és azt hittem, hogy azok mind egyformán őszinték voltak és hogy attól félek, hogy ha fényu-garamat kizárólag csak az egyiknek az ut-jára összpontosítom, a többiek é áltál ár-nyékban maradnak, tehát tanácsosabbnak gondoltam mindegyikre egyenlő fényvel su-garazni.

— Tiszbe, azt mondani kegyetlenség volt. Hát aztán mi történt?

— Oh, nevelésig izgatottságra jött és — és — képzeld a szemtelenséget, meg akart csokolni! Ekkor olyan nyakleves kapott tőlem, hogy csak egy csattant, mire sörtét méltóságának az érzetében duzzogni kezdett, s a tejes száju buta indiotát ebben az álla-potjában hagytam. Az én véleményem szerint ideje, hogy az iskolába visszazs menjen tanulni.

— Az én véleményem szerint ideje, hogy a gyámúok háza jöjjön és utánaad nézzem, mert valóban érzem, hogy érted felelősséget viselni, nagyon súlyos kezd lenni, — mondá Hágár komolyan. Tiszbe, te csak tizenkilenc éves vagy és ez a negyedik házassági ajánlat a mit visszautasítottál.

— Az ötödik édes, az ötödik! Babér korszorumból egyetlen egy levelet sem enge-dek kitépni! Ugy látzik, hogy te elfelejtetted azt a kopasz fejt vén papot, a ki kará-csonykor jött ide és mielőtt egy hetet töltött a házánál, megkérte a kezemet és a „Tiszbe-lejes asszony” czim méltóságát felaján-lotta.

(Folytatása következik.)

Tiszbe.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

IV.

(Folytatás)

(9)

A gyermekek szemei oly változók, vá-lászolá Stephens. Ha először kékek, későb-ben rendszeren sötétebbé színt váltanak. Ő szép gyermek, de egy cseppet sem hasonlít a sze-gény megboldogult Tiszbe kisasszonyhoz, ta-lán az atyjára ütött.

Fergus megrettent.

— Én ugy találom, hogy egyikhez sem hasonlít, válaszolá gyorsan; de szép gyer-mek. És ekkor a kis leány felé nyújtotta a karjait.

— Jön hozzám a kis Baby? — kérdé nyájasan.

A gyermek nevetett és a fejét rázta és valamit válaszolt, de oly érthetetlen nyelven, a mi nem volt sem francia, sem angol, de mind a kettőnek a zagyvaléka. Fergus azt képzelte, hogy a „Baby” és „Ciel” szavakat megkülönböztette,

Stephenshez fordult.

— Mit mondott? Maga meg tudja ér-tetni?

— Nem én Sir, egy szót sem.

— Édes kicsikém, gyer ide!

És Fergus ismét kinyújtotta a karjait, és az alkalommal a gyermek kegyesen meg-engedte, hogy a kocsiból kiemelje, és vidá-man nevetett, midőn Fergus a vállára ütete. A Fergus gomblyukában levő piros róza-bimbó magára vonta a gyermek figyelmét és utánna kapott.

— Joli, joli! mondá.

— Azt gondolt? Nesze édes! mondá Fergus és megfedekezve arról, hogy az a

Hágár ajándéka volt, kivette a gomblyuká-ból a virágot és a kis leány kezébe adta. Hágár, gyer ide és csókol meg, — mondá, csókol meg a kis testvéredet!

De Hágár hátra húzódott. Szürke sze-mei kitágultak és elsötétültek, a harag vihara vonult át arcán. A lábával topintotta a földre.

— Nem megyek! nem csókolom meg! Nem akarom testvéremnek! Neki adta a ró-zsámát, és én gyűlölöm őt! mondá, szenved-elyes hangon.

És mielőtt Fergus válaszolhatott volna, ott hagyta őket, és a kert végén levő ked-vencz buvó helyére futott.

Stephens és Fergus és Lewisé, a ki most hozzájuk csatlakozott, mulató meglepe-téssel néztek egymásra.

— Rossz gyermek! Ezért meg kell bün-tetnem, mondá Lewisé; de, az már szent igaz, tevé utána mentegetőzőleg, hogy nem tudja elviselni azt a gondolatot, hogy az ön szeretetében vetélytársa legyen.

— Szegény kis leány! De nem szabad megengednünk, hogy a kis Tiszbe iránt el-len-szenyet érezen. Fergus egy pillanatig ha-bozott mielőtt a gyermek nevét kimondta. Az nem volna jó, folytatá. Megyek utánna, és békét kötök vele.

Fergus sokkal bájosabbnak találta ezt a dolgot, mint a hogy gondolta. Hágár egy ideig nem akart megvigasztalódni, sőt a Fergus mentésegire nem is hallgatott. Azon-ban egy idő múlva lecsillapult haragja, a kölcsönös megbocsátás és szeretet csókját elfogadta és viaszaadta, és visszament Fergus-sal a házhoz, és abba is bele egyezett, hogy Tiszbét a gyermek szobába vezesse, és annak a kincseit megmutassa; pártfogói helybenha-gyással hallgatta azokat az örömkiallításokat, mikre a fiatalabbik gyermeket a hinta-ló és a díszesen felöltöztetett bubák látása ra-gadta.

gyermekek lenne tőled. Egy cseresnyemagot srőnek sem tartom mind azt a hülyét,

Ismét filokszerá ügy.

S még az ezen területeken való járás-
is ovakodjanak, minthogy e bestia állat-
k még a lábbelikle, dolgozó eszközeinkre
t kaczrunk mélyedéseibe tapadt földdele is
en könnyen átvihetjük a magunk nyomoru-
gára.

Szentgyörgyi Lajos.

A szereplők daczára ennek a legjobb kedvvel és animóval játszottak. Egyenként nem is soroljuk fel az egyes szereplőket, — mert mindegyik a legnagyobb gonddal és teljes sikerrel oldotta meg a feladatát.

A kolozsvári művelt zeneértő közönség-
ek kétségkívül nagy örömeire fog szolgálni e
ír. A művész programját pár nap múlva
szí között a színház igazgatósága.

A férj út a feleségét „nővérének” adja ki, a jobb módú legénynek megvetésre kényszeríti, mert nagy szűkegében szenved. Ilyenkor mindig akadnak olyanok, akik okosdasszerrel karnak egy csúfos életpárhöz jutni s az alut csakhamar megkötik. A „nővér” forró könyök közt vesz búcsút fivéréől, akit sohase fog látni. De pár nap, vagy pár hét múlva, amikor szerit teheti, utána szöki a férjének. Az ügyes házaspár igen jól megvezdi magát egy-egy ilyen „solyom-vadászat” alatt, mert mindig akadnak tökfők, akikre lecsapnak, illetve, akiket becsaphatnak.

Budapest, ápril, 1.

Ezalatt Szilágyi Dezső az ellen-
ési vezérekkel megalapodott a hol-
pi felszólalások és határozati javas-
tok terjedelméről és módjáról, ne-
gy azok a házszabályokba ütközze-
k. Az ellenzék névszerinti szavazást,
kar kéri, de Szilágyi ezt nem fogja
gedni.

Budapest, márcz. 1.

Holnap Várossy bejelenti a Tolnai, Benke, Sámuel Lázár és Neumann újabb összeférhetetlenségi esetét, a mennyiben a bpsti takarékpénztár, melynek ők tagjai az országos két zálogkölcson kizárólagos birtokosa. Az pedig az állammal szerződési viszonyban áll, és a kamatlábat a miniszter állapítja meg.

Bécs, avril. 1.

Strobach polgármester lemondott állásáról, hogy helyébe Luegert válasszák meg.

Athén, ápril. 1.

Vasos ezredes, a görög haderő parancsnoka táviratot intézett a görög királyhoz, amelyben panaszolja, hogy a tengeranyagok megengedik a muzulmánoknak, hogy fegyvereket kapjanak, míg a keresztényeket bombázzák. Hazugság a tengeranyagok azon állítása, hogy ők kegyetlenkednek.

Budapest, Apr. 1.

A nagyhatalmak közt folyó tárgyalások ugyálszik a végleges megoldáshoz közelednek.

Annak tudata, hogy Görögország közreműködése nélkül a krétai kérdés állandó megoldása lehetetlen és a kétféle helyzet, melybe a nagyhatalmak az által jutottak, hogy a krétiak vonakodnak az autonómiát elfogadni: a nagyhatalmaknak engedékenységre bírta Görögországgal szemben. Mint itt tudni vélik a nagyhatalmak, most a következő pontok felett tanácskoznak.

1. Kötésnek fejedelemséggé való proklamálása;
2. Alkotmányos fejedelemválasztása, kit Görögország is óhajt;
3. A szultán zuverenitása;
4. A görög csapatok közreműködése a rend helyreállításánál;
5. Megállapítása azon határidőnek, melyben a krétaiak gyűlésre összehívathatók.

Hivatalos helyen szerzett értesülés szerint Görögország hajlandó lenne a feltételeket elfogadni, ha a hatalmak maguk részéről hozzájárulnak, hogy a görög törvények Krétában is behatároltassanak és hogy ott idegen csendőrséget nem szerveznek.

Ez esetben Görögország is teljesíteni fogja a hatalmak kívánságait.

Bukarest, apr. 1.

Hir szerint az Aurélianu-kabinet költségvetés letárgyalása után fog a királyság megoldása tekintetében a királynál előterjesztést tenni. A királyi ár csak az ülésszak berekesztése után megy Abbáziába.

Főszerkesztő :
BARTHA MIKLÓS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos :
MAGYARY MIHÁLY.

A n. é. közönségnek b. tudomására ho-
m, hogy **fogászati mű-termemet**, a
Ókai-utczából a Főter 3. sz. Simay-féle házba
elveztem át.

Midőn'a n. é. közönséget tudatni bátor-
kom, hogy a modern fogtechnika legremekb-
bjeitől azait is készít, egyszerűsöd van
erőncsém b. figyelmét leguabb, saját talá-
lányu aluminium szájpádlásu fogsoraimra te-
lő, — mely aluminium fogsorok rendkívüli
enyűségük, tartosságuk, soha el nem tör-
öltek miatt minden eddigi (Kautschuk) fog-
sorokat felülmúlnak.

A n. é. közönség további szíves pártfo-
 úsáért esedezve, lelkiismeretes pontos és ol-
 ó szolgálataimról a jövőben is biztosíthatom
 (3-3) **Fekete Antal,**
 műfőgász,

KOLOZSVÁR AUTONOM ORTHODOX IZRAELITA HITKÖZSÉGÉTŐL.

Sz. 82 - 1897.

Hirdetmény.

260. (3-3)

A t. hitközségi tagok ezennel értesítetnek, hogy a közelgő peszach-ünnepek alkalmából a **húsvéti kenyér (macosz)** előállítását már megkezdődött. — A vevő közönség saját érdekében felkérjük, miszerint húsvéti kenyérszükségletét mielőbb szerezzze be, mivel az idén a húsvéti kenyérsütés jóval az ünnepek előtt befejeztetik, s így a később jelentkezők pontos kiszolgáltatásra nem számíthatnak.

Megrendelések csak a hitközség által engedélyezett sütőjében (Herschkovics Jakab Zsidótemplom-utca 1. sz.) fogadtatnak el.

Egy kgr. finom műlisztből készült kész pászka ára 33 kr.

Videki megrendelések 5 kgr.tól kezdve elfogadtatnak és nagyobb vételnél árkedvezmény mellett pontosan teljesítetnek.

Egyben figyelmeztetjük a t. hitközségi tagokat, hogy a húsvéti kenyérnek idegen területről a hitközség engedélye nélkül való behozatala a fennálló magas kormányrendeletek értelmében tilos.

Az engedély nélküli behozatalt vagy netalán csempészetet szigorúan ellenőrizni és hatósági elközbizás által megakadályozni fogjuk.

Kolozsvar, 1897. évi március hó 25-én.

Az aut. orth. izr. hitközség előljárósága.

Haszonbérbe adó birtok.

Kolozsvarhoz közel

540 hold tagosított birtok,
gazdasági felszereléssel együtt
azonnal haszonbérbe adó.

Részletes feltételek megtudhatók **Somodi István**
ügyvédnél, Kolozsvar, Sétatér-utca 5. sz.
277. (1-6)

A kolozsvári közúti vasút
szállító-hivatala

— elvállal —

költöztetéseket

a legmérsékeltebb díjak mellett.

Értekezhetni: a Központi irodában Belmagyar-utca 6.
szám, I-ső emelet.
271. (3-3)

Halló! Halló! Ki beszél?

Reikovits H. bel- és külföldi gyapju-szövet
nagy raktára Belmagyar-utca.

A n. é. közönséghez!

Ezennel van szerencsém a n. é. közönséget tiszteltteljesen értesíteni, hogy bevásárlási utamból hazatérve, a tavasz és nyári idényre **a legdivatosabb és legfinomabb árúkat** dús választékban sikerült jutányos árban beszerezni, melyek már raktáromban vannak.

Előnyös bevásárlásom azon kellemes helyzetbe juttat, hogy áruimat legolcsóbb árakban árusíthatom.

Több évi ittlétem alatt a n. é. közönség pontos és szolid kiszolgáltatásról meggyőződhetett, ennél fogva b. pártfogását újlag kikérem.

Kívánatra a legjobb szabók állanak rendelkezésemre.

Maradékok igen olcsón mindenkor kaphatók.

Kiváló tisztelettel:

265. (3-x)

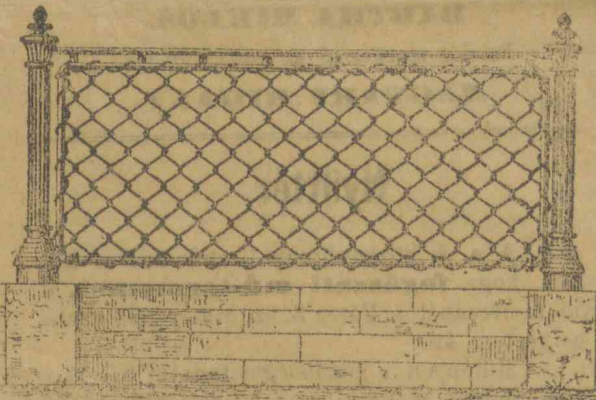
REIKOVITS H.

Kolozsvar.

Az 1896. évi budapesti kiállításon „jó munkáért” kitüntetve.

LÉBER GYULA

ELSŐ ERDÉLYI SODRONY SZÖVETPONAT ÉS SZITAÁRU GYÁRA,
Kolozsvar, Torda-utca 9. szám alatt

Ajánlja minden e szakba vágó munkát, u. m.: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéséhez való **gepfonatit**; majorsági udvarok fonattal való bevonását; pineze, padlás, felső világossági, magtár és éléskamara ablakok rostélyzatát;

áthányó rosták szén, koks, kavics válogatásához; szikra-fogók gépekhez. Zöldre festett légy-szövet, szelelő- és löher-rosták. Backer-féle rostók és egyébféle használatra vas-, réz- és cín-szövetek. Kruppa-sodrony szegélyzetek különféle mintákban, fakerebbe foglalt rosták és sziták, ruganyos ágybetétek (matrác), sodrony lábtörők.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgál.

A nagyérdemű helyi és vidéki közönség becses pártfogását kérve
275. (1-20) kiváló tisztelettel: **LÉBER GYULA.**

A kolozs-monostori gazdasági intézet
magvizsgáló állomása által
megvizsgált és arankamentesnek ítélt
lóhere-magot
az idény előre haladottsága miatt
napi áron alól adom.

Első minőségű lóhermag 100 kilogrammonként . 45 frt.
Középszemű „ 100 „ 42 frt.

120. (16-x)

Schwartz Adolf,
(iroda: Belforda-utca. 3.)

Magyar
épület- és mulakatos-gyár
részvénytársaság

Iroda: Budapest. Gyár: V. Váci-út 104. szám.
V. Vigadóter, Thonet-udvar.

ELVÁLLAL MINDENMŰ

ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS-MUNKAT,
vastető szerkezeteket, hullám-lemez építkezéseket, (raktárak, kapus és pályabódék, vízeldek stb.)

Különleges gyártmányok: Mezei- és iparvasutak a szükséges kocsikkal, téglakocsik és szabadalmazott téglamintázók; továbbá minden rendszerű kézi- és villamos személy- és teher-felvonók, valamint zajtalan gördülő aczélemez-redőnyök és napellenzők. 118. (4-13)

NŐK FIGYELMÉBE!

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérdemű Hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy

Főtér II. házszám alatt (Reil Dániel-féle házban)

mindennemű

női-ruha készítését

a legutolsó divat szerint, a legbizalmasabban elvállalom.

A már meglevő ruhadarabokat kívánat szerint gyorsan és csinosan átalakítom.

Mint hogy ezen szakmában már 9 éve önállóan és teljes megelégedéssel működöm, a nagyérdemű Hölgyközönség becses megrendelésekkel teljes megnyugvással megtisztelhet.

Videkről elégséges egy jó derék beküldése.

232. (4-5)

Kiváló tisztelettel vagyok:

KÁDÁR IMRE,
női-ruha készítő.

GERGELY ANDRAS

épület-, díszmű-bádogozás és takaréktűzhely készítő
KOLOZSVÁR.

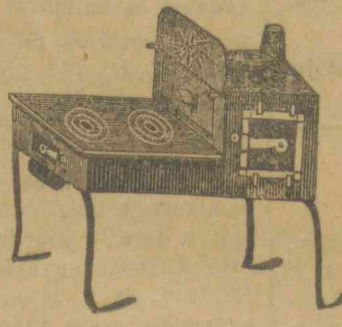
Üzleti holt helyiség Hid-utca és Sörház-utca szeglet-házban, a főpostával szemben.

Elvállal mindennemű épület- és díszmű-bádogos munkákat, továbbá mindennemű javításokat úgy helyben, mint vidéken.

Takarék-tűzhelyeimért,

melyek saját fedőjeletem alatt a legerősebb anyagból készítettnek, teljes felelősséget vállalom; meggyőződésom után állítom, hogy szelid és izlés-kívánságukban az eddig piacra hozott fegyhazi és egyéb árukkal össze nem hasonlítható.

Költségleíranyzatok és árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.
266. (2-3)

ELSŐ ERDÉLYI
VEGYÉSZETI RUHATISZTÍTÓ ÉS KELMEFESTŐ INTÉZET
Kolozsvar, Belmonostor-utca 7. szám
A tavaszi idény beálltával bátor vagyok a nagyérdemű közönségnek
RUHATISZTÍTÓ- és FESTŐ-INTÉZETEMET
szíves figyelmébe ajánlani.

Elvállalok: férfi és női ruhákat, butorszöveteket, katonai egyenruhákat, színházi és egyházi öltözékeket, dísztollakat, csipke, zsenil és más dísztagyakat festésre és tisztításra. — Férfi öltönyöket, felső kabátokat (Überziher), női esőköpenyöket, gallért (Pellerint), női derekakat teljesen szétbontatlan állapotban festek, anélkül, hogy formájukat (facon) veszítenék.

A n. é. közönség b. figyelmét különösen felhívom arra, hogy az általam vegyészeti uton tisztított ruhák elkészítési módzata nem azonos a pecsétítéssel, mert én az egész ruhát vegyészeti módon tisztítom, mely által nemcsak a pecsétet, hanem a por és más fertőző anyagoktól teljesen kitakarítom és dezinficiálom, úgy, hogy üzletemből kikerült ruhák egészen újnak tűnnek fel, anélkül, hogy a tisztítás művelete által azok anyaga vagy tartósága változást szenvedne.

Csipke-függönyöket nemcsak gondosan tisztítok, hanem a butorhoz illően bármely néven nevezendő színre festek. Selyem-, gyapjú- és atlasz-kelméket a legújabb mintákkal tarkázok, valamint himzéshez való előnyomást is elvállalok.

Szíves megbízás esetén úgy az árszabás, mint a lehetőség határában belül a legjobb munkával fogom kiszolgálni.

A n. é. közönség szíves megrendeléseit kérve, maradok kiváló tisztelettel
276. (1-25) **DÁVID ÖDÖN,** kelmefestő.

A Continens legnagyobb sörfőzdéje!

Termelés 1896-ban 1.138.065 Hecto.

DREHER ANTAL

Schwechati és Kőbányai sörfőzdéinek

Erdélyrészi Főraktára.

KÉPVISELVE:

BOGNÁR ÉS SZÁNTÓ

bornagykereskedők által,

Kolozsvar, Nagy-utca 37. szám alatt.

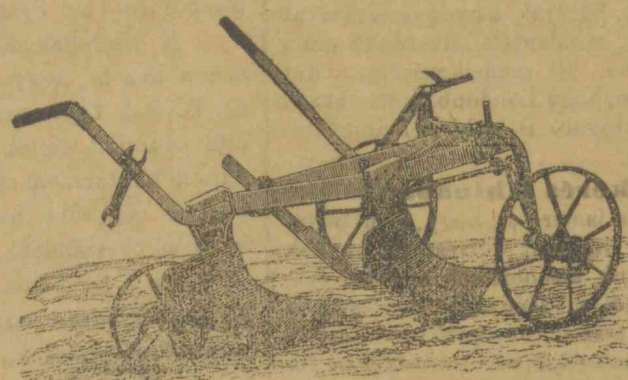
Figyelmeztetés!

Eredeti Dreher sörnek csak az
tekinthető, melynek czimkéje és
dugója itt látható védjeggyel van
ellátva. 200. (9-10)

SIMONFFI ISTVÁN

20 ÉV ÓTA FENNÁLLÓ MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRA, VAS ÉS FÉMONTÓDÉJE
Kolozsvar, Kültorda-utca 48. sz. (Telefon 85. sz.)

Megnagyobbított vasöntődjében elvállal mindennemű vas- és fémtárgyak leöntését a lehető jutányos árak mellett.

Elfogad megrendeléseket vízikerekek, gőzgépek, gőz szivattyúk, malata zúzó, malom-szerkezetek, közlő rudak, csapágyak, fogaskerekek, szíjkonok elkészítésére. — Készletet tart saját gyártmányai-ból: egyes, kettős és három borozás ekéből, új szerkezetű váltó vagy hegyi ekék és boronakból; új szerkezetű könnyű hajtású kézi cséplőgépek, tisztító rosták és löjgárgányokból. — Továbbá kukorica morzsoló, szőlő zúzó, borsajtókból és több más gépekből, melyeket a n. é. gazdaközönség b. figyelmébe ajánl.

ÁRJEGYZÉKEK KIVÁNATRA KÜLDETNEK. 130. (7-10)

Magyar Mezőgazdák Szövetkeze Budapest, Alkotmány-utca 31. sz.

A szövetkezet célja:

termények és gyártmányok értékesítése és beszerzése; a szükséges forgó tőkének hitel útján való megszerzése; tűz- és jégkár elleni biztosítások közveitése; hizott marha és sertés bizományi értékesítése; ingatlan birtokok vételének, eladásának vagy bérletének közvetítése; végül a cs. és kir. hadseregnek és m. kir. honvédségnek a szükségelt gazdasági termékekkel közvetlenül a termelőktől való ellátása.

A nyújtható hitel az alapszabály 9. §-sa értelmében háromféle: 1. Személyes hitel. 2. Lekötött terményekre nyújtható hitel. 3. Fogyasztási áruhitel.

Berendezés: a) vetőmag-osztály; b) áruosztály; c) bizományi osztály; d) gazdasági géposztály; e) hizott marha és sertés bizományi osztály; f) biztosítási osztály.

Alapszabályt és kéthetenként megjelenő üzleti értesítőnkét kívánatra minden földbirtokosnak vagy bérelőnek megküldjük.

Szíves csatlakozásra a t. cz. gazdaközönséget felhívjuk.

132. (15-50)